

Číslo: 2109/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **12. 05. 2022** a **13. 05. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Štefánikovo nám. 610, Kopčany	
Zriaďovateľ	Obec Kopčany

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Otília Chanečková, poverená riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 2109/2021 - 2022 zo dňa 26. 04. 2022
inšpekciu vykonali:

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka,

Mgr. Elena Wittenbergerová, školská inšpektorka,

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav zavedenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole, výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v materskej škole povinné.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia sa vykonala v štátnej materskej škole (MŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. Vo všetkých piatich triedach poskytovala deťom celodennú výchovu a vzdelávanie. Z celkového počtu 93 prijatých detí plnilo povinné predprimárne vzdelávanie 35 detí. Z nich 3 deti boli prijaté na základe žiadosti zákonných zástupcov ku školskému roku 2021/2022 a 4 deti pokračovali v plnení povinného predprimárneho vzdelávania.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Formálnych predpokladov pre zavedenie povinného predprimárneho vzdelávania

Škola realizovala predprimárne vzdelávanie detí podľa Školského vzdelávacieho programu „Dúhový domček“, vypracovaného v súlade so štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ŠVP). V ňom uvedené základné informácie o výchove a vzdelávaní zohľadňovali podmienky školy. Učebnými osnovami boli deklaratívne určené vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí ŠVP, ku ktorým boli vypracované interné východiská plánovania, vzťahujúce sa na všetky triedy. Základný pedagogický dokument umožňoval uskutočňovať predprimárnu edukáciu v súlade s princípmi a cieľmi definovanými školským zákonom.

Podmienky, pravidlá alebo postupy týkajúce sa plnenia povinného predprimárneho vzdelávania neboli v interných dokumentoch školy zakomponované. V školskom poriadku bola stanovená len zákonná podmienka prednostného prijímania detí.

Deti, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné, boli zaradené do 2 tried. Ustanovenie o najvyššom počte detí v triede bolo akceptované. Výchovu a vzdelávanie v každej triede zabezpečovali striedavo na zmeny 2 kvalifikované učiteľky. Organizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti určoval pre všetky triedy rovnaký denný poriadok, ktorý rámcovo vymedzoval čas na hru, pohybové aktivity aj učenie. Pevne v ňom bol stanovený len čas pre činnosti zabezpečujúce životosprávu. Čas popoludňajšieho odpočinku bol určený na cca 1,5 hodiny, s možnosťou jeho postupného skracovania u 5 - 6-ročných detí.

Povinným predprimárnym vzdelávaním sa zaoberala pedagogická rada na prvom rokovaní v aktuálnom školskom roku 2021/2022 (zápisnica zo dňa 27. 08. 2021). Pedagogickí zamestnanci boli oboznámení s informáciami z Manuálu – Predprimárne vzdelávanie detí (<https://www.minedu.sk/manual-predprimarne-vzdelavanie-deti>). V iných súvislostiach sa povinnému predprimárnemu vzdelávaniu pozornosť nevenovala (napr. úroveň výchovno-vzdelávacej činnosti v triedach s deťmi plniacimi povinné predprimárne vzdelávanie; stav, zmeny, pokroky v ich osobnostnom rozvoji; metodická podpora pre učiteľky).

Materiálne vybavenie tried (učebné pomôcky, CD prehrávač, detská literatúra, hračky, pracovný/výtvarný materiál a pod.) zohľadňovalo potreby 5 - 6-ročných detí a vytváralo príležitosti pre ich celostný osobnostný rozvoj. Členenie priestoru a usporiadanie nábytku umožňovalo v plnej miere realizovať všetky interiérové formy denných činností. Školský dvor bol vybavený exteriérovými prvkami vhodnými pre realizovanie zámerného aj spontánneho učenia. Deťom bola k dispozícii spevnená aj zatrávnená plocha.

O prijatí dieťaťa do materskej školy rozhodovala riaditeľka na základe predloženej žiadosti zákonných zástupcov a potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast. Do materskej školy prednostne prijala deti, pre ktoré bolo plnenie predprimárneho vzdelávania povinné a ktoré mali trvalý pobyt v obci. O ich prijatí rozhodla v zákonnej lehote. O pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v prípade všetkých 4 detí, ktoré škola evidovala, rozhodla len na základe písomného súhlasu zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, avšak bez informovaného súhlasu zákonného zástupcu dieťaťa a bez písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast.

1.2.2 Výchovno-vzdelávacej činnosti

Stav a úroveň výchovy a vzdelávania sa kontroloval v 2 triedach 5 - 6-ročných detí prostredníctvom hospitácií vo všetkých organizačných formách denného poriadku počas dopoludnia, v ktorých bolo prítomných 30 detí plniacich povinné predprimárne vzdelávanie. V realizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach si deti najefektívnejšie osvojovali pohybové zručnosti a zdokonaľovali si pohybové schopnosti. V zdravotnom cvičení dokázali podľa slovných inštrukcií a názorného pohybového vzoru učiteľky zaujať rôzne polohy a telesné schémy. Cvikmi spravidla zoradenými od hlavy smerom k nohám si postupne precvičili celý pohybový aparát. Fyziologická krivka zaťaženia smerovala od rozohriatia organizmu (chôdza, beh, stoj - podľa rytmu udávaného bubienkom) cez zdravotné cvičenia k záverečnému upokojeniu (pohybová/hudobno-pohybová hra). Účinnosť cvičení čiastočne znižovala nedôsledná intervencia k správnosti techniky ich prevedenia, nevenovanie pozornosti správne dýchaniu a chýbajúci individuálny prístup učiteliek k deťom. Priestor na cvičenie v 1 triede obmedzovala organizácia do kruhu. Pohybovo aktívne boli deti aj vo vzdelávacích aktivitách, pri nácviku nových alebo pri opakovaní už známych tanečných prvkov/choreografií. Na základe učiteľkou vykonaného opisu a ukážky dokázali pohyby zopakovať (tanečné prvky, dramatizácia častí textu). V rámci ranných hier a činností podľa výberu detí niektoré z nich využili detské posilňovacie stroje, avšak ich nie vždy správna aktivita nebola učiteľkou intervenovaná. Pobyt vonku, realizovaný formou vychádzky,

pohybových hier a spontánnych pohybových aktivít umocňoval radosť detí z pohybu. Vytvorené príležitosti pre pohybové aktivity priaznivo ovplyvňovali celkovú atmosféru v triedach. Manipulačné zručnosti deti preukazovali pri používaní hračiek a stavebníc, počas hier a činností podľa výberu detí (napr. stavanie z lega, hra na lekára). S učebnými pomôckami nemanipulovali, neboli k tomu inšpirované. Pri kreslení (spontánnny výtvarný prejav) sedeli obvykle správne, vzpriamene, s nohami opretými o podložku. Zväčša dodržiavali primeranú vzdialenosť očí od stola a vyvíjali primeranú intenzitu tlaku grafického materiálu na podložku. Pri vyfarbovaní zväčša preukázali primeranú vizuálno-motorickú koordináciu. Nie vždy uplatňovali správny 3-prstý úchop ceruzky/fixky. Grafické znaky nezaznamenávali.

Menej angažované boli pri využívaní a rozvíjaní si komunikačných kompetencií. Používanie spisovného jazyka uplatňovali zväčša len pri reprodukovani literárnych textov (riekanky, básne, piesne), keďže k účelnej a zmysluplnej konverzácii boli podnecované minimálne. V rozhovoroch s učiteľkami odpovedali zvyčajne na zatvorené otázky, k čomu im postačovali jednoslovné odpovede (Aká bola pieseň – smutná alebo veselá? Dalo by sa na ňu tancovať?). Schopnosť verbálne vyjadriť poznatky alebo sformulovať vlastné myšlienky do ucelených viet či súvislejších prejavov nepreukázali. V rámci hier a činností podľa výberu detí viedli nezáväznú spontánne rozhovory s rovesníkmi. S písanou podobou reči neboli konfrontované.

Poznatky nadobúdali prostredníctvom zážitkového učenia len v obmedzenej miere. Menej často boli inšpirované k premýšľaniu, uvažovaniu alebo využívaniu poznatkov v nových situáciách. K reprodukovaniu literárnych textov a k odpovediam na učiteľkami kladené otázky im zvyčajne postačovalo znovu vybavenie v pamäti (O čom sa učíme tento týždeň?). K aktívnemu vyhľadávaniu a získavaniu informácií neboli podnecované. Inovatívne návrhy/námety, postupy alebo riešenia v učebných situáciách neuplatňovali. Čiastočne tvorivé a spontánne boli len niektoré deti v rámci ranných hier a činností podľa výberu detí, a to pri kreslení podľa vlastného záujmu, ojedinele pri stavaní z lega. S digitálnymi technológiami nepracovali.

Sociálne kompetencie si rozvíjali minimálne v dôsledku takmer výhradne frontálnej organizácie, ktorou učiteľky podporovali len vzájomné akceptovanie sa detí a spoluzúčastňovanie sa na spoločnej činnosti (zdravotné cvičenie, vzdelávacia aktivita zameraná na nácvik nových alebo opakovanie už známych tanečných prvkov/choreografií). K zmysluplnej skupinovej spolupráci, založenej na pomoci, prerozdeľovaní rolí/úloh, komunikovaní o postupoch alebo možnostiach riešenia úloh iniciované neboli. Chýbali im podnety k vyjadrovaniu názorov, zaujatiu postojov, zmysluplnému hodnoteniu vlastného alebo iného konania, správania či výkonov, čo tlmilo rozvíjanie ich personálnych kompetencií. O zámere činnosti a očakávaní, čo by sa mali naučiť/zvládnuť, boli deti informované len v 1 triede. Rovnako iba v 1 triede učiteľka riadenú činnosť priebežne monitorovala a deťom poskytovala čiastkovú spätnú väzbu vo forme pochvaly alebo povzbudenia. V závere činností sa deti nedozvedeli, či ich aktivita a vynaložené úsilie bolo adekvátne a či smerovalo k dosiahnutiu zámerov, ktoré im boli alebo mali byť v úvode činností sprostredkované. Hodnotenie v závere vzdelávacích aktivít realizovali učiteľky formálne (Musím vás pochváliť, ste úplné jednotky). Individuálne rozvojové potreby detí učiteľky nezohľadňovali, činnosti boli z hľadiska nárokov a požiadaviek pre všetkých rovnaké, čo znižovalo účinnosť a efektivitu rozvíjania ich kľúčových kompetencií.

1.3 INÉ ZISTENIA

V 4-triednej MŠ nebola zriadená funkcia zástupkyne riaditeľky školy, na čo bol upozornený zriaďovateľ.

2 ZÁVERY

Škola vo svojej dokumentácii nevenovala pozornosť povinnému predprimárnemu vzdelávaniu detí. Zamestnanci boli s podmienkami jeho realizovania oboznámení v rámci 1 zasadnutia pedagogickej rady. Deti boli na povinné predprimárne vzdelávanie v škole prijaté na základe legitímnych kritérií. V procese rozhodovania o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania riaditeľka nedodrжала príslušné ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu (rozhodla bez informovaného súhlasu zákonného zástupcu dieťaťa a bez písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast). Povinné predprimárne vzdelávanie v oboch triedach zabezpečovali kvalifikované učiteľky. Počet detí neprevyšoval školským zákonom stanovený limit. Priestory školy a jej materiálno-technické vybavenie zodpovedalo potrebám 5 – 6-ročných detí. Rámcové nastavenie denného poriadku umožňovalo pružne reagovať na ich potreby.

V realizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach si deti prostredníctvom priebežne zaraďovaných aktivít najefektívnejšie zdokonaľovali pohybové schopnosti. Pri práci s grafickým materiálom preukazovali primeranú grafomotorickú gramotnosť. Rozvíjanie komunikačných a sociálnych kompetencií výrazne obmedzovali chýbajúce podnety zo strany učiteliek a takmer výhradne frontálna organizácia alebo individuálna činnosť. K aktívnemu vyhľadávaniu/získavaniu informácií a uplatňovaniu kreativity neboli podnecované. S digitálnymi technológiami nepracovali. Hodnotenie činností ani sebahodnotenie v dôsledku absentujúcich stimulov nerealizovali. Učiteľky ich činnosť hodnotili formálne, čo nenapomáhalo sebareflexii ani utváraniu primeraného sebavedomia. Ich individuálne rozvojové potreby v realizovaných činnostiach nezohľadňovali, čím sa znižovala účinnosť stimulov podporujúcich rozvoj.

SILNÉ STRÁNKY

- Priebežné podporovanie rozvíjania a zdokonaľovania pohybových schopností detí.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- Slabá stimulácia rozvíjania komunikačných a sociálnych kompetencií detí.
- Nepodnecovanie detí k aktívnemu vyhľadávaniu/získavaniu informácií a uplatňovaniu kreativity.
- Nevyužívanie digitálnych technológií.
- Nevytváranie adekvátnych podmienok pre rozvíjanie personálnych kompetencií detí.
- Nezohľadňovanie individuálnych rozvojových potrieb detí.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 28a ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (vydanie rozhodnutia o pokračovaní plnenia PPV bez písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a informovaného súhlasu zákonného zástupcu)

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. Odporúča

- stimulovať rozvíjanie komunikačných a sociálnych kompetencií detí v skupinových činnostiach vytváraním príležitostí pre funkčnú spoluprácu, komunikáciu a vzájomnú pomoc;
- podnecovať deti k aktívnemu vyhľadávaniu/získavaniu informácií z rôznych informačných zdrojov, ich účelnému využívaniu a porovnávaniu, inšpirovať deti k uplatňovaniu kreativity;
- stimulovať rozvíjanie digitálnej gramotnosti detí;
- prostredníctvom zmysluplného a účelného záverečného hodnotenia činností poskytovať deťom reálne informácie o plnení zámerov, o pokrokoch, úspechoch a vynaloženom úsilí detí v realizovaných činnostiach, podnecovať ich k účelnej sebareflexii prostredníctvom sebahodnotenia;
- diferencovať činnosti, úlohy a požiadavky s ohľadom na individuálne rozvojové potreby, možnosti a potenciál detí.

2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 30. 06. 2022 **prijat' konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa vydania rozhodnutia o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania bez písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a informovaného súhlasu zákonného zástupcu a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Trnava s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Trnava v termíne do 31. 08. 2022.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program Dúhový domček
2. školský poriadok
3. zápisnice z rokovania pedagogickej rady
4. záznamy z pedagogickej diagnostiky
5. triedne knihy
6. dokumentácia súvisiaca s rozhodovaním riaditeľky

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Jana Hlavačková

Dňa: 31. 05. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

PaedDr. Jana Hlavačková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Otília Chanečková

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 06. 06. 2022
v Kopčanoch:**

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

PaedDr. Jana Hlavačková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Otília Chanečková

**Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných
od prerokovania):**

Otília Chanečková, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti